

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра микробиологии**

**БЕЛЯВЦЕВА  
Ксения Викторовна**

**ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ХАРАКТЕРИСТИКА БАКТЕРИЙ РОДА  
*BACILLUS* – ПЕРСПЕКТИВНЫХ АГЕНТОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО  
КОНТРОЛЯ ФИТОПАТОГЕННЫХ МИКРООРГАНИЗМОВ**

**Аннотация  
к дипломной работе**

**Научный руководитель:  
кандидат биологических наук,  
доцент А. В. Сидоренко**

**Минск, 2020**

## АННОТАЦИЯ

*Объект исследования – штаммы бактерий *Bacillus amyloliquefaciens* 1, *B. amyloliquefaciens* 59, *B. mojavensis* 61, *B. subtilis* 21C, *B. subtilis* 4(2).*

*Цель работы – идентификация, физиолого-биохимическая и молекулярно-генетическая характеристика бактерий рода *Bacillus*, перспективных для использования в составе биопрепаратов для защиты растений.*

*Методы исследования – микробиологические, биохимические, молекулярно-генетические.*

Работа посвящена физиолого-биохимической и молекулярно-генетической характеристике бактерии рода *Bacillus*, перспективных для использования в составе биопрепаратов для защиты растений. На основании данных секвенирования гена 16S рРНК и MALDI-TOF масс-спектрометрического анализа белковых профилей установлено, что исследуемые штаммы бацилл относятся к видам *B. amyloliquefacies*, *B. subtilis*, *B. mojavensis*, с помощью генотипирования методом RAPD-ПЦР выявлена их генетическая гетерогенность. Показано, что тестируемые бациллы обладают комплексной антибактериальной и антрафунгальной активностью в отношении ряда патогенов растений. С помощью ПЦР анализа в их геномах выявлены гены, кодирующие синтез antimикробных пептидов. Продемонстрирована способность исследуемых штаммов продуцировать индолил-3-уксусной кислоту. Установлено, что они чувствительны к ряду антибиотиков, используемых в медицине и ветеринарии, и могут рассматриваться как безопасные с точки зрения распространения признака антибиотикорезистентности.

**MINISTRY OF EDUCATION REPUBLIC OF BELARUS**  
**BELARUSIAN STATE UNIVERSITY**  
**BIOLOGICAL FACULTY**  
**Microbiology department**

K.V.  
BELYAVTSEVA

**IDENTIFICATION AND CHARACTERIZATION OF BACTERIA OF THE  
GENUS *BACILLUS* – PROSPECTIVE AGENTS FOR BIOLOGICAL  
CONTROL OF PHYTOPATHOGENIC MICROORGANISMS**

Scientific supervisor:  
Candidate of Biological Sciences  
Dosent Sidarenka A. V.

Minsk, 2020

## ANNOTATION

*Object of research* – bacterial strains *Bacillus amyloliquefaciens* 1, *B. amyloliquefaciens* 59, *B. mojavensis* 61, *B. subtilis* 21C, *B. subtilis* 4(2).

*Objective* – identification, physiological, biochemical and molecular genetic characterization of bacteria of the genus *Bacillus* as a potential biological control agents for plant protection.

*Methods of investigation* – microbiological, biochemical and molecular-genetic.

The work is devoted to the physiological, biochemical and molecular genetic characterization of bacteria of the genus *Bacillus*, promising for an application in preparations for biological plant protection. Based on the data of 16S rRNA gene sequencing and MALDI-TOF mass spectrometric analysis of protein profiles, it was found that the studied bacilli strains belong to the species *B. amyloliquefacies*, *B. subtilis*, *B. mojavensis*, and their genetic heterogeneity was revealed using RAPD-PCR genotyping. It was shown that the tested bacilli possess complex antibacterial and antifungal activity against a number of plant pathogens. PCR analysis revealed genes encoding the synthesis of antimicrobial peptides in their genomes. The ability of the studied strains to produce indolyl-3-acetic acid was demonstrated. It was found that they are sensitive to a number of antibiotics used in medicine and veterinary, and can be regarded as safe from the point of view of the spread of antibiotic resistance.

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫИ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ  
БІЯЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ  
Кафедра мікрабіялогії**

**БЕЛЯЎЦАВА**

**Ксенія Віктараўна**

**ІДЭНТЫФІКАЦЫЯ І ХАРАКТАРЫСТЫКА БАКТЭРЫЙ РОДУ  
*BACILLUS* – ПЕРСПЕКТЫЎНЫХ АГЕНТАЎ БІЯЛАГІЧНАГА  
КАНТРОЛЮ ФІТАПАТАГЕННЫХ МІКРААРГАНІЗМАЎ**

**Анатацыя да дыпломнай працы**

**Навуковы кіраўнік:  
доктар біялагічных навук,  
дацэнт А.В. Сідарэнка**

**Мінск, 2020**

## **АНАТАЦЫЯ.**

*Аб'ект даследавання – штаммы бактэрый *Bacillus amyloliquefaciens* 1, *B. amyloliquefaciens* 59, *B. mojavensis* 61, *B. subtilis* 21C, *B. subtilis* 4(2).*

*Мэта працы – ідэнтыфікацыя, фізіёлага-біяхімічная і малекулярнагенетычна характеристыка бактэрый роду *Bacillus*, перспектывных для выкарыстання ў складзе біяпрэпаратаў для аховы раслін.*

*Методы даследавання – мікрабіялагічныя, біахімічныя, малекулярнагенетычныя.*

Праца прысвечана фізіёлага-біяхімічнай і малекулярна-генетычнай характеристыцы бактэрый роду *Bacillus*, перспектывных для выкарыстання ў складзе біяпрэпаратаў для аховы раслін. На падстве дадзеных секвенавання гена 16S рРНК и MALDI-TOF мас-спектраметрычнага аналізу бялковых профіляў устаноўлена, што даследуемыя штамы адносяцца да відаў *B. amyloliqueficies*, *B. subtilis*, *B. mojavensis*, з дапамогай генатыпавання матадам RAPD-ПЛР выяўлена іх генетычнае гетэрагеннасць. Паказана, што тэсціруемыя бацылы валодаюць комплексай антыбактэрыйяльныі і антыфунгальныі актыўнасцю ў адносінах да шэрагу патагенаў раслін. З дапамогай ПЛР аналізу ў іх геномах знайдзены гены, якія кадзіруюць сінтэз антымікробных пептыдаў. Прадэманстравана здольнасць даследуемых штамаў прадукаваць індаліл-3-воцатную кіслату. Устаноўлена, што яны адчувальныя да шэрагу антыбіётыкаў, якія выкарыстоўваюцца ў медыцыне і ветэрынарыі, і могуць разглядацца як бяспечныя з пункту гледжання распаўсюджвання прыкметы антыбіётыкаўстойлівасці.